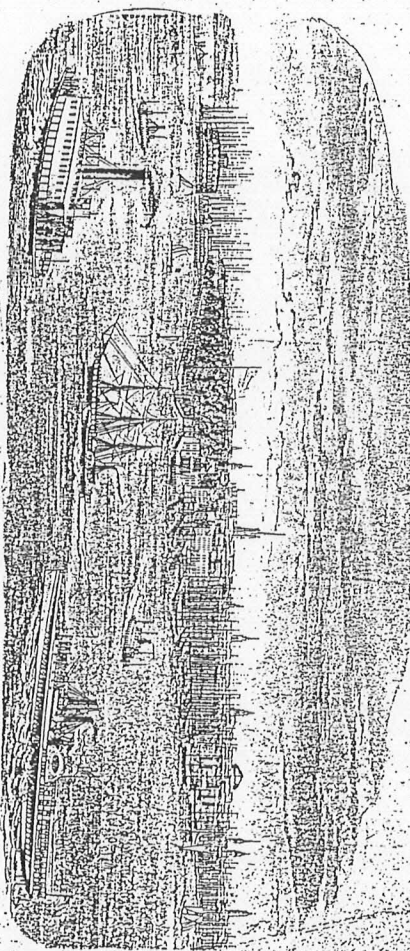

Married in 1850. Had sister and (1886) and children, Karl and

Mayor & County. \$25 Millions of

Sold by Messrs. J. & T. Clark & Co.

Wanda's Aunt!

THE VOYAGE

don 3 November: 1850

[illegible]

The American species grew 41 and grew and did widely both singly and in groups. I had my record 20 of 30 small plants in that year class and with the growth of the following year I made known numerous ones and from time to time others with a few small plants - and about 20 were taken by 13 small boys - they were first of 1901.

[illegible][illegible]

Handwritten text, likely a letter or document, written in cursive script. The text is written on aged, yellowed paper and is oriented vertically. The handwriting is dense and somewhat difficult to decipher due to the cursive style and the condition of the paper. The text appears to be a personal communication, possibly a letter, given the use of "My dear" at the beginning. The content is mostly illegible due to the cursive script and the condition of the paper.

[illegible]

1. FEUILLETON.

Wat een Amerikaan van een Hollander verhaalde.

Naverteld door F. NAGTGLAS.

Het is altijd een groot genoegen, wanneer bode uit verre landen cas goede berichten komen brengen van oude bekenden. Daarom al het volgende verslag van een correspondent van een groot Amerikaansch blad, *The Brooklyn Daily Eagle*, aan velen in Zeeland niet onwelkom zijn. Hij schetst een bezoek in Aug. 11. bij een vreseren gewestgenoot, den heer Pieter Hendrik van der Weyde, die omstreeks veertig jaren geleden, uit Zierikzee naar Amerika verhuisde.

Onder de jaarlijksche sprekers, zegt hij, van de politiechnische afdeling van het Amerikaansche Instituut van Wetenschappen te New-York wordt bijna niemand liever gehoord dan de oude dokter Piet Hein van der Weyde, en ieder herinnert zich nog de algemeene belangstelling bij zijne merkwaardige voordrachten over de betrekking tusschen kleuren en tonen.

De correspondent bracht dr. Van der Weyde een bezoek, in zijne woning in Duffieldstreet, uiterlijk een eenvoudig huis, maar van binnen alles bevattende wat het hart verkwikken kan van een vriend van wetenschap en kunst.

Van de talloze ver uiteenlopende zaken, die men daar vereenigd vindt, is de opmerkelijkste bijzonderheid zeker de eigenaar. Hij is een oud man, klein van gestalte en grijs van baard en haar; zijn uitsprank is eenigszins vreemd, doch men vergeet dit spoedig bij zijn boeiend onderhond. Ongetwijfeld behoort deze geleerde onder de eigenaardigste karakters, die men in ons uitgestrekt land aantreft; zoodat men nauwelijks weet, of men zich meer verbazen moet over zijn uitgebreide degelijke wetenschap, zijn buitengewone kunstontwikkeling, zijne muzikale talenten, zijn vele opmerkelijke uitvindingen, zijn vaardigheid in allerlei handwerken; dan wel over de afwisseling van zijn loopbaan. Wanneer men nu en dan den wensch voelt opkomen, dat zulke buitengewone gaven meer in éene richting ontwikkeld waren, krijgt men terstond daarop den indruk, dat die veelomvattende kennis ten allen nauwate verbonden is met zijne geheele persoonlijkheid.

Eene voortreffelijke gezondheid, die reeds vijftig jaren, zonder éen enkelen dag van ongesteldheid, zijn deel was, schenkt aan dezen achtenswaardigen grijsaard van meer dan vijf en zeventig jaren eene bijzondere opgewektheid. Het is grappig hem te hooren vertellen, hoe zijne spijsvertering wel eens hapert, doch alleen wanneer hij nu en dan deelneemt aan een al te smakelijk gastaal.

Ofschoon het doel van het bezoek eigenlijk was, om van den dokter inlichtingen te ontvangen over zijne theorie betrekkelijk het verband tusschen kleuren en tonen, werd het onderhoud spoedig zóo levendig en waren de vertellingen zóo boeiend, dat de bezoeker al het mogelijke deed om het gesprek op de levenservaringen van den ouden heer te houden. Achter het voorvertrek was de werkkamer, waarin men zich echter nauwelijks bewegen kon, door honderden, ja, men zou haast zeggen duizenden toestellen, werktuigen en gereedschappen van allerlei soort en vorm.

Men ziet hier electricische batterijen van buitengewone kracht; toestellen bestemd om te verzilveren en te vergulden; talloze werktuigen, sleutels, ankers, meters, hoefijzers en andere apparaten voor telegraphie en dergelijke zaken, rijke verzamelingen van microscopische preparaten en allerlei andere werktuigen en gereedschappen, waarmee kasten en boorden tot overladen toe gevuld zijn. Het opmerkelijkste is, dat al dese dingen zooveel mogelijk door den doctor zelf zijn vervaardigd, zooals hij zonder eenigen ophef vertelt, terwijl hij den bezoeker schier toefluistert: »Meer dan vijftig patenten voor uitvindingen heb ik gevraagd, meest op het gebied der electriciteit.»

Boven in huis is zijn chemisch laboratorium, dat den bezoeker toescheen een der volledigste te zijn, die hij ooit had aanschouwd. Hierbij heeft

de oude heer zijn eigen drukkerij; vroeger bezigde hij een Washington handpers, doch daar deze te veel plaats besloeg, gebruikt hij nu een ander werktuig. Van der Weyde is een geoeffend, kundig en smaakvol drukker. Nu en dan stereotypert hij ook zijn eigen muziek, want hij speelt en componeert met veel talent. Op het gebied van muziekdruk heeft hij ook uitvindingen gedaan, die het werk gemakkelijk maken, en zijn eigen compositiën vinden ook daardoor hun weg door geheel Amerika. Toen wij beneden waren gekomen, verhaalde de correspondent, plantte de doctor zich voor een reusachtige concert-piano en begon een zijner stukken voor te dragen. Ook aan deze piano was eene geschiedenis verbonden. Het kostbare stuk, dat een millionair voor twee duizend dollars had gekocht, wilde de nukkige rijknaad naar een nieuw gebouwd huis niet medenemen, zoodat Van der Weyde er voor een koopje eigenaar van werd.

Deze is een kunstenaar op dit instrument en trekt vooral de aandacht, wanneer hij zijn spel aanwendt om zijne theorie over het verband tusschen kleuren en tonen op te helderen. Hij speelt liefst met het blad voor zich, doch ook zelfs wanneer hij dit nalaat, zal ieder kenner verbaasd staan over zijn vlugge fingerzetting en wegslepend spel.

(Slot volgt).

college te Philadelphia, en in de natuurkunde aan Coopers-Institution te New-York: aan welke laatste betrekking de verplichting verbonden was, om iedere week eene voorlezing te houden. Sedert acht en vijftig jaren bespeel ik kerkorgels; meer dan eene halve eeuw was ik organist, en in al dien tijd heb ik, behalve de vacantiën, slechts éénmaal wegens ongesteldheid een beurt verzuimd; zoodat ik over mijne gezondheid niet klingen mag." Uit zijne ervaringen als dagbidschrijver, deelde hij aan den correspondent onder anderen de volgende aardige geschiedenis mede: »Toen ik in Zierikzee woonde was ik nog jong en guttig

treurwilg. Men meende nu dat *De Nieuwsbode* voor goed voorbij was gegaan en de conservatieve stedelijke overheden wreeven zich de handen van genoegen. Hoe bedrogen zij zich. Den volgende dag verscheen dezelfde courant in grooter formaat, betaalde het zegelrecht en het ontrak niet aan berichten en advertentiën, want de vrijzinnigen juichten de onderneming toe en ondersteunden haar. Mijne echtgenoot, van Fransche afkomst, stond in die dagen aan het hoofd van een jonge dames-school. De dochter van den drukker was een harer leerlingen, en door tusschenkomst van dit meisje, kreeg ik onbemerkt de

aanleiding mijne betrekking moest opgeven. Lang daarna is in Amerika mijne aldaar bekend geworden verhouding tot twee couranten van tegenovergestelde richting nog eens in een rechtszaak besproken. Het was bij het proces over het testament van den Commodore Van der Bilt, waarin ik als getuige werd opgeroepen om zijn geestestoestand te beoordeelen. Mijne verklaring, dat de testateur, ofschoon niet krankzinnig te noemen, toch blijken had gegeven eener zonderlinge gemoedsgesteldheid, door een zijner kinderen boven al de overigen te bevoordeelen, gaf een der advokaten aanleiding om op te merken, dat de rechters niet veel waarde

onden heer, toen hij mij de fraaie landschappen liet zien, door zijn negentienjarige kleinzoon Harry te Londen vervaardigd, en, na zulk een lonelijk en werkzaam leven, gunde ik hem gaarne dat voorrecht. In de verslagen der *Holland-Society* te New-York vindt men gedichten en muzikale compositiën, welke bewijzen dat, hoewel de heer Van der Weyde reeds voor vele jaren het vaderland heeft verlaten, zijn hart nog altijd warm klopt voor het oude Holland. Utr. Oct. 1888.

E I N D E.

Gedruckt bij D. G. Kröber Jr., te Middelburg.

Wanneer heeft men zijn opgewondenheid en hem tot de overtaiging gebracht, dat misterie Ristitch tot de onmogelijkheden. Nog den 18 Oct. 11. las men immers tech's orgaan, de *Srbska Nezavisnost*, dat

Uit zijne ervaringen als dagbladschrijver, deelde hij aan den correspondent onder anderen de volgende aardige geschiedenis mede: »Toen ik in Zierikzee woonde was ik nog jong en gultig

Gedrukt bij D. G. Kröber Jr., te Middelburg.

P. H. van der Weyde.

New York, New York - The Netherlands.

P. H. van der Weyde to parents.

New York, den 5 November 1850

Waarde lieve Ouders!

Ik kan niet voorbij om tegen der verjaardag mijner lieve moeder de pen op te vatten en mij eenige ogenblikken met mijne ouders bezig te houden, te midden van al de drukte die mij omringt en waarin ook ik in mijne betrekking wordt mede gesleept zoodat mij bijna geen enkel ogenblik voor mij zelve overschiet. Maar dit is zeer gelukkig. Gebrek aan wingevende bezigheid was vroeger mijn (er is in Holland zoo velen) ongeluk. Had ik bij al mijn voorspoed maar het geluk alle die mij in dat ongelukkige Holland lief zijn, hier te hebben boven al u mijn goede lieve ouders. God spare u langer nog en geve u vooral gezondheid op uwen ouden dag. Ik heb nog altijd eenige hoop u eens weer te zien. Hoe, dat weet ik niet, maar houdt u maar taai. Zoo ik het krijgen kan sluit ik hier een wisseltje in op Amsterdam of Rotterdam van enen f om u eens voor goed te doen. Er zal nu wel meer volgen want ik ben de grootste moeilijkheden te boven. Er was veel nodig voor vrouw en kinderen en er is nog veel nodig. In de zomer wordt er weinig verdient. Maar nu weer volop het naaste voorjaar zal mij in staat stellen meer voor u te doen.

Het bovensstaand plaatje geeft u een gezigt van het zuidelijke puntje van New York dat nog meer dan 20 of 30 maal groter is, dat gij er daar van ziet. De laatstelijke volkstelling gaf 7 maal honderd duizend inwoners. Over een paar jaar is het miljoen vol. De stoomboot links is eene van 20 veerbotten op Brooklyn, rechts eene der 10 lange stoomboten op Boston. Boven alle veerbotten is in de verte nog eene veerstoomboot te zien. Men is nooit aan de waterkant of men ziet meer stoomboten en schepen als er op dit prentje staan. Soms telde ik met mijne vrouw wel 20 stoomboten te gelijk varende terwijl er altijd een paar honderd aan wal liggen. Met wel 1000 zeeschepen rondom is de stad daar vol van. En van binnen is de stad zoo fraai en wordt met elke dag al mooier door het aanbouwen van marmeren paleizen en kerken. Allen die veel gereisd hebben erkennen dat er nu al geene mooiere stad in de wereld is dan New York. De pracht der kerken, zie daar kunt gij u geen begrip van vormen. Er zijn er in de voorstad Brooklyn al meer dan 100 en hier in New York bijna 400. Want de geest van het volk interest godsdienstig, of schoon de meerderheid een ander en veel meer verlicht geloof heeft dan men in Europa kent, is men toch zeer op dat geloof gesteld en leeft veel met de bijbel die men in alle huizen ziet en leest. Als men het volk leert kennen zoo als ik nu sedert ander half jaar, dan leert men het liefhebben en hoog achten om hunne godsdiestige gezindheid, hunne deugd en vooral matigheid van dronkenschap hoort men hier niet dan onder landverhuizers, die ook allen zeer onkundig zijn in vergelijking der Amerikanen die allen van staatswegen vrij onderwijs genieten en verleden week heeft het volk bij meerderheid van stemmen zelf de wens over genomen dat alle onderwijs ook dat aan academien voor landskosten zal gegeven worden, zoodat iedere, ook het kind van de armste landverhuizer kan studeren

in welk vak hij wil, zoo hij slechts aanleg heeft. Zie is dat geen land zoo als het behoort. Is het niet beter het geld te besteden tot onderwijs en nuttige zaken die een ieder nodig heeft, dan te besteden zoo als in Nederland aan allerlei gezindheid van geestelijken wier voornemen is elkanders geloof te verdoemen, terwijl zij er uit dezelfde kas voor betaald worden. Hier is het beter. De pastoor verdoemt de geuzen en wordt daar voor betaald van de Roomschen en de dominees vervloeken de paus en worden daar voor betaald van de Gereformeerden en de meer bezadigde geloofsgenoten der Universalisten en Unitariëen hebben medelijden met beiden en betalen hunne geestelijken om zedeleer te verkondigen. Maar daar men hier het beginsel heeft van onbeperkte vrijheid van godsdienstige overtuiging, zoo merkt men (er) buiten de kerk niets van. Men vraagt nooit naar iemands geloof. De kinderen op school wordt ingeprent dat het eene natuurwerk is dat ieder mensch recht heeft God te dienen naar zijne overtuiging, dit staat in de schoolboekjes en dit heeft zoo veel invloed op het volk dat men van geen geloofhaat weet dan onder de domme landverhuizers die dan ook meestal nergens goed voor zijn dan de bossen te ontginnen die de Indianen verlaten hebben. De regering neemt de opvoeding hunner kinderen ter harte en bouwt overal scholen door het gehele land en betaald onderwijzers goed en het nieuwe geslacht is dan Amerikaans gezind. Want in een wezenlijke republiek waar het volk baas zoo als hier moet het volk verlicht in verstand zijn anders loopt de boel in de war. Daarom mislukten tot nu toe alle republieken in Europa. Het volk is daar te dom om zich zelf te regeren. / En wat nog erger is, in Europa heeft men geen eerbied voor de wetten die het(men) zelf gemaakt heeft.

Deze brief was geschreven bij my zelf 36 jaren gelden, en toen ik het wisseltje had f100 om te zenden, kon ik den brief niet terug vinden and schreef een andere brief. Een paar weken geleden vond ik hem terug met andere oude papieren and als ik dacht dat het u interesseren zou, ik zend het nu.

U edele de eenige personen daar ik corespondentie mede heb, al de anderen zijn dood of vergeten.

Brooklyn, July 10, 1886.

P. H. van der Weyde.

Ik ben altijd gezond en well.

Van der Weyde, P.H.

Pieter Hendrik

New York, New York - The Netherlands

Zemksee, Zeeland

P.H. Van der Weyde to parents

November 5, 1850

Dear Loving Parents:

I cannot let the birthday of my dear mother go by without seizing the pen and having my one moment with my parents in the middle of all the bustle that surrounds me and in which I also am involved with in my place so that there is hardly a moment left over for myself. But this is very fortunate. Lack of profitable business was earlier my (there is in Holland so much) misfortune. I wished that, along with this new prosperity, those I hold dear in that unfortunate Holland would be here, above all else my wonderful dear parents. God spare you still longer and give you good health in your old age. I have always a hope to see you again. When, I do not know, just hold tough. If possible I will enclose a bill of exchange on the Amsterdam or Rotterdam Bank, one or the other, to do you good. More will follow because I am past most difficulties. Much was needed for my wife and children, and there is still a great demand. In the summer there is little to earn. But now there is plenty again, the next spring I will be able to do more for you. The picture on the letterhead gives you a view of the southern point of New York that is still 20 or 30 miles larger, than that which you can see. The latest census gave 7 times a hundred thousand residents. Over a couple of years it will be a million. The steamboat to the left is one of 20 ferryboats connecting Brooklyn, to the right one of the 10 long steamboats serving Boston. Besides all the ferry boats there is

to be seen a ferry steamboat in the distance. A person is never on the water front but one sees more steamboats and ships than there are on this picture. Sometimes I with my wife count over 20 steamboats sailing together while there is always a few hundred docked at shore. With over 1000 sea going vessels around, the city is full of them. And inside, the city is so nice and becoming nicer every day through the addition of marble palaces and churches. All those who have travelled much acknowledge that there is now no nicer city in the world than New York of the splendor of the churches, you have no conception. In the suburb of Brooklyn there are more than 100 and here in New York almost 400. Because the spirit of the people is devout the majority have a more enlightened belief than people in Europe know and that belief is professed and people live according to the Bible which one sees and which is read in all the houses. As one learns to know the people as I since the last year, then one learns to love and develop high respect about their godly disposition, their virtue and especially their temperance from drunkenness. One does not hear about that except from emigrants, who are also very ignorant in their comparison of the Americans who all enjoy free public education. Last week the people decided by majority vote that all education, also that of the university shall be given free, so that each one, also the child of the poorest immigrant can study in whatever profession he wants to, as long as he has the ability. See this is a country the way it should be. Isn't it better to spend money for education and useful business for which either one has need, than to spend as in the Netherlands on all kinds of inclinations of clergy who are determined to damn each others belief, while it is being paid for out of the same cash. Here it is better. The priest damns the Protestants and gets paid for that from the Roman Catholics and the ministers curse the pope and

get paid for that from the Reformed and the more level headed co-religionists of the Universalists and Unitarians have pity for both of them and pay their clergy to preach about ethics. But here then the principle is the unlimited freedom of religious convictions, so that people outside the church do not know about it. A person never asks about someone's belief. The children at school are taught that the one natural thing is that each person has the right to serve God according to his own convictions. This is found in the school books and this has such an influence upon the people that the population does not have religious hatred. This is only the case among the dumb emigrants who should do nothing better than to clear the forests which were left by the Indians. The government takes the education of their children to heart and builds schools all over the land and pays teachers good and the new generation are those inclined to be Americans. Because in a real republic where the people can vote, they have to be enlightened persons otherwise the whole business will be disorganized. That is why all Republics in Europe are failures until now. The people there are too dumb to govern themselves. And what is even worse, in Europe people have no respect for the laws which they themselves have made.

This letter was written by myself 36 years ago, and when I had a bill of exchange for F100 to send, then I couldn't find the letter again and I wrote another letter. A few weeks ago I found it again with other old papers and as I thought that you might be interested, I am sending it now. You, noble ones, are the only persons I correspond with, all the others are dead or forgotten.

Brooklyn, July 10, 1886

P.H. Van der Weyde

I am always healthy and well.